

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžk/4/2019
Identifikačné číslo spisu: 1018200800
Dátum vydania rozhodnutia: 20.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1018200800.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, IČO: 31 303 862, Tulčík č. 310, zastúpený: JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie so sídlom v Bratislave, Staromestská č. 6, Bratislava, za účasti: Y. T., bytom B., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: OU-BA-OOP3-2015/082195-NMT zo dňa 28.09.2015, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/68/2018-82 zo dňa 18. apríla 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/68/2018-82 zo dňa 18. apríla 2019 z a m i e t a.

Návrh žalobcu na prerušenie konania podľa ust. § 100 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 1S/68/2018-82 zo dňa 18. apríla 2019 podľa ust. § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len SSP) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: OU-BA-OOP3-2015/082195-NMT zo dňa 28.09.2015, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-BA-OSZP3-2015/48994-8/POS zo dňa 20.07.2015, ktorým vydal žiadateľke Y. T. súhlas podľa ust. § 68 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len zákon o ochrane prírody a krajiny alebo zák. č. 543/2002 Z. z.), na státie plávajúceho

zariadenia „hausbótu“, evidenčné číslo F. umiestnenom v Jarovskom ramene rieky Dunaj na polohe č. XX vyviazaného na pozemku C-KN parc. č. XXXX/X v katastrálnom území E.. O nároku na náhradu trov konania pred krajským ako i kasačným súdom rozhodol podľa ust. § 168 a § 175 ods. 1 SSP a žalovanému napriek úspechu v konaní nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne v konaní ani nevznikli. Vo vzťahu k pribratej účastníčke správny súd o náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 169 SSP a keďže tejto trovy preukázateľne nevznikli, potom jej náhradu trov konania nepriznal.

2. Z obsahu administratívneho spisu krajský súd zistil, že vlastníčka existujúceho plávajúceho zariadenia „hausbótu“, Y. T., (ďalej aj ako „žiadateľka“), požiadala dňa 20.05.2015 Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, o vydanie súhlasu so stáťím plávajúceho zariadenia F., umiestneného na polohe č. XX na Jarovskom ramene vodného toku Dunaj, podľa ust. § 68 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“).

3. Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie ako orgán verejnej správy ochrany prírody (ďalej aj ako „prvostupňový orgán“), vydal rozhodnutie č. OU-BA-OSZP3-2015/48994-8/POS zo dňa 20.07.2015, (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“) a podľa ust. § 68 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. vydal žiadateľke súhlas na státie plávajúceho zariadenia „hausbótu“ č. F. umiestneného v Jarovskom ramene rieky Dunaj na polohe č. XX, vyviazaného na pozemku C-KN s parc. č. XXXX/X, v katastrálnom území E.. Súčasne stanovil podľa ust. § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. podrobnejšie podmienky vykonávania činnosti zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny tak, ako sú uvedené pod bodom 1 až 7 výrokovej časti tohto rozhodnutia. Súhlas na státie plávajúceho zariadenia vydal na dobu určitú, a to na čas od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia do 05.05.2019. Voči prvostupňovému rozhodnutiu podalo v zákonnej lehote odvolanie LZ VLK, a to dňa 31.07.2015, ktoré odôvodnilo tým, že orgán verejnej správy sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s informáciami, ktoré uviedol vo svojom stanovisku zo dňa 13.07.2015, ktoré však v odvolaní nekonkretizovalo. Namietal, že predmetné rozhodnutie je neodôvodnené a nie je v záujme ochrany prírody a krajiny v danom území. Zároveň vyslovilo názor, že z pohľadu ochrany biodiverzity a ochrany životného prostredia je udelenie súhlasu neodôvodneným zásahom do biotopov chránených druhov a navrhol, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil, alebo zmenil tak, aby nebol žiadateľke vydaný súhlas. O odvolaní žalobcu rozhodoval Okresný úrad Bratislava, Odbor opravných prostriedkov, Referát starostlivosti o životné prostredie ako odvolací orgán (ďalej aj ako „odvolací orgán“). Odvolací orgán preskúmal odvolaním napadnuté prvostupňové rozhodnutie a dospel k záveru, že odvolanie tak, ako bolo podané, nie je dôvodné, a preto ho zamietol a prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne potvrdil rozhodnutím č. OU-BA-OOP3-2015/082195-NMT zo dňa 28.09.2015. Odvolací orgán sa plne stotožnil so závermi prvostupňového orgánu a s argumentáciou obsiahnutou v prvostupňovom napadnutom rozhodnutí. Odvolací orgán v rozhodnutí uviedol, že z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, a osvedčuje to aj obsah administratívneho spisu a podklady, ktoré boli zhrnuté konajúcim prvostupňovým orgánom a zistenia, ktoré predchádzali vydaniu jeho rozhodnutia, že žiadne záujmy ochrany prírody chránené zákonom č. 543/2002 Z. z. alebo všeobecne záväznými predpismi vydanými na jeho vykonanie alebo nespĺnenie podmienok, ktoré by mohli viesť k zamietnutiu žiadosti o vydanie súhlasu podľa ust. § 82 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z. z., v konaní zistené neboli. Zároveň poukázal na skutočnosť, že v odvolacom konaní neboli vznesené zo strany odvolávajúceho sa žiadne nové skutočnosti, návrhy či nové podnety, ktoré by neboli známe prvostupňovému orgánu pred vydaním rozhodnutia vo veci samej a z jeho strany nebolo osvedčené, že udelenie súhlasu v danom prípade by mohlo mať výraznejšie negatívny dopad a zásah do územia NATURA 2000 s následkom spôsobenia tvrdených podstatných zmien biologickej rozmanitosti, štruktúry a funkcií ekosystémov.

4. Krajský súd opätovne potom, ako Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím č. k. 7Sžk/4/2017-65 zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave 5S/308/2015-39 zo dňa 13.9.2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, opätovne zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 2, § 68 písm. w), § 81 ods. 1 citovaného

zákona, ako i ust. § 2 písm. j) zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 32 ods. 1, 2, § 46, § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), postupom podľa ustanovení druhej časti prvej hlavy a tretej časti prvej hlavy zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru, že rozhodnutia orgánov verejnej správy sú riadne a presvedčivo odôvodnené a spĺňajú požiadavky zakotvené v ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Krajský súd konštatoval, že v administratívnom konaní orgány verejnej správy dostatočne zistili skutkový stav, vec správne právne posúdili v intenciách zákona č. 543/2002 Z. z. a ich konanie zodpovedá ustanoveniam Správneho poriadku. Žalovaný sa vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a jeho závery sú obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Preto správny súd vyhodnotil žalobu žalobcu ako nedôvodnú a zamietol ju postupom podľa ustanovenia § 190 SSP.

5. Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal námietkami žalobcu, ktorý v žalobe namietal, že prvostupňové rozhodnutie, ako aj druhostupňové rozhodnutie je nezákonné, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je výsledkom nedostatočne zisteného skutkového stavu nepostačujúceho na posúdenie veci.

6. Krajský súd mal z administratívneho spisu preukázané, že orgány verejnej správy pri posudzovaní splnenia podmienok na vydanie súhlasu žiadateľke na státie vychádzali zo súhlasných stanovísk resp. vyjadrení príslušných subjektov, a to z odborného stanoviska Okresného úradu Bratislava, Odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia č. OU-BAOSZP1-2015/7767-KTP zo dňa 12.01.2015, z plánu vyviazania plávajúceho zariadenia, z mapovej snímky s miestom státie plávajúceho zariadenia, zo súhlasného vyjadrenia správcu vodného toku SVP, š.p. č.5203-210/2015-Ge zo dňa 09.04.2015, súhlasného vyjadrenia VV, š.p. zo dňa 10.03.2015, z kópie lodného osvedčenia, zo zistenia skutkového stavu na ústnom pojednávaní dňa 01.07.2015 a z vykonania ohliadky na mieste samom.

7. Krajský súd poukázal na to, že účelom právnej úpravy ustanovenej v zákone č. 543/2002 Z. z. je ustanovenie pôsobnosti orgánov verejnej správy a obcí, povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom dlhodobého zabezpečenia zachovania prírodnej rovnováhy a ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života, prírodných hodnôt a utváranie podmienok na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a na poskytovanie ekosystémových služieb. Nástrojom, ktorý má orgán ochrany prírody na dosiahnutie tohto účelu, je aj udeľovanie súhlasov alebo výnimiek zo zakázaných činností. Zákon taxatívnym spôsobom vymenúva činnosti, na vykonanie ktorých sa na území, na ktorom platí prvý až piaty stupeň ochrany vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody a činnosti, ktoré sú na území, na ktorom platí prvý až piaty stupeň ochrany, zakázané.

8. Krajský súd skonštatoval, že v danom prípade zákonodarca poveril orgán verejnej správy určením spôsobu aplikácie ust. § 68 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z., vydávaním súhlasu prevádzkovateľovi plávajúceho zariadenia na jeho státie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche, avšak bližšie nevymedzil dôvody vydania alebo nevydania tohto súhlasu.

9. Krajský súd k námietke žalobcu ohľadne toho, že prvostupňový orgán verejnej správy a žalovaný sa nevysporiadali so skutočnosťou, že udelenie súhlasu nie je v záujme ochrany biotopov európskeho a národného významu, ani v záujme ochrany chránených druhov, keď vychádzali zo stanoviska ŠOP SR zo 04.12.2014 a súčasne poukázali na ničenie biotopov vhodných na hniezdenie Rybárika riečneho a Bučičika močiarného, uviedol, že prvostupňový orgán verejnej správy vydal súhlas na státie plávajúceho zariadenia umiestneného na Jarovskom ramene vodného toku Dunaj podľa ust. § 68 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. a súčasne podľa ust. § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. určil podrobné podmienky vykonávania činnosti na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny. Podľa názoru krajského súdu, orgán verejnej správy rešpektoval skutočnosť, že plávajúce zariadenie umiestnené na Jarovskom ramene sa nachádza v chránenom vtáčom území Dunajské luhy, kde platí prvý stupeň územnej ochrany, pri ktorom sa aplikujú zákonné ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa ust. § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. a obmedzenia vyplývajúce z vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 440/2008 Z. z. Krajský súd konštatoval, že orgán verejnej správy správne

aplikoval ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o všeobecnej ochrane prírody a krajiny, keď vychádzal z odborného stanoviska orgánu ochrany prírody č. OU-BA-OSZP1-2015/7767-KTP zo dňa 12.01.2015 (ust. § 28 ods. 4 zákon č. 543/2002 Z. z.), ktoré vychádzalo zo stanoviska ŠOP SR č. ŠOP SR/4563/2014 zo dňa 04.12.2014 a v kontexte s ochranou prírody zároveň určil podmienky vykonávania činnosti zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny špecifikované vo výrokovej časti rozhodnutia, v ktorom je uvedené, že umiestnenie 226 plávajúcich zariadení nebude mať pravdepodobne vplyv na predmet ochrany uvedeného územia NATURA 2000, nakoľko likvidácia a poškodenie biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Dunajské luhy na ploche cca 10 ha predstavuje 0,06% jeho plochy, úbytok hniezdiacich, zimujúcich a migrujúcich druhov je malý, činnosť nepredstavuje zásah do jadrových území hniezdenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. V odbornom stanovisku sa výslovne uvádzajú aj Rybárik riečny a Bučiacik močiarny. Aj vo vzťahu k nim išlo o súhlasné stanovisko s umiestnením plávajúceho zariadenia, nakoľko štátna ochrana prírody považuje v súčasnosti ešte funkciu CHVÚ Dunajské luhy za zachovanú a rozsah umiestnených hausbótov nie je významným zásahom do územia NATURA 2000, ktorý by mohol spôsobiť zmeny v biologickej rozmanitosti, štruktúre a funkcii ekosystémov. Krajský súd neprisvedčil tejto námietke žalobcu, pretože nebola spôsobilá spochybníť vecnú správnosť napadnutých rozhodnutí, nakoľko v konaní neboli preukázané ním tvrdené negatívne účinky na predmet ochrany prírody.

10. Podľa názoru krajského súdu ochrana prírody ako taká bola orgánom verejnej správy realizovaná tým, že prvostupňové rozhodnutie upravuje podrobné podmienky vykonávania činnosti žiadateľky (§ 82 ods. 12 zákon č. 543/2002 Z. z.) na dobu určitú do 05.05.2019. Pri posudzovaní splnenia podmienok na vydanie súhlasu podľa ust. § 68 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. orgán verejnej správy vychádzal z odborného stanoviska Okresného úradu Bratislava, Odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja zo dňa 12.01.2015, podkladom ktorého bolo stanovisko ŠOP SR/4563/2014 zo dňa 04.07.2014, stanovisko ŠOP SR/4563/2014 zo dňa 04.12.2014, vyjadrenia správcu vodného toku Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p., zo stanoviska Vodohospodárskej výstavby, š.p.. Ochrana prírody je teda determinovaná právomocou samotného orgánu verejnej správy, ktorý však môže v konečnom dôsledku udelený súhlas zmeniť, alebo zrušiť.

11. Z uvedeného správny súd vyvodil záver, že orgány verejnej správy oboch stupňov postupovali v súlade so zákonom, ako aj riadne zistili skutkový stav pri vydaní súhlasu na státie plávajúceho zariadenia „hausbótu“ na polohe č. XX Jarovského ramena vodného toku Dunaj, žiadateľke, nakoľko vychádzali z odborného stanoviska orgánu ochrany prírody zo dňa 12.01.2015 a zo stanoviska ŠOP SR zo dňa 04.12.2014, v ktorých nebol konštatovaný významný negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia a z listín potrebných pre posúdenie a vydanie rozhodnutia, ako aj zo súhlasných vyjadrení dotknutých právnických osôb. Krajský súd zastával názor, že orgány verejnej správy prvého a druhého stupňa v preskúmvanej veci dospeli k rozhodnutiam na základe správnej úvahy, ktorá nevybočila z medzí a hľadísk stanovených zákonom v zmysle ust. § 27 ods. 2 SSP v nadväznosti na ust. § 68 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov a správne orgány oboch stupňov vec správne právne posúdili.

12. Krajský súd k ďalšej námietke žalobcu, ktorou tvrdil, že ako vyplýva z podmienok prvostupňového rozhodnutia, so stáťím plávajúceho zariadenia umiestneného v lokalite Jarovského ramena rieky Dunaj, je spojený vjazd a státie motorovým vozidlom na území, kde je vyhlásený druhý stupeň ochrany, pričom na takúto činnosť je potrebné, v inom konaní povoliť výnimku zo zakázaných činností uviedol, že v danom prípade, z hľadiska vjazdu a státia motorovými vozidlami na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce je potrebné aplikovať ust. § 13 ods. 3 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z., v zmysle ktorého sa vjazd a státie povoľuje za účelom obhospodarovania pozemku alebo patriacemu vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku. Táto skutočnosť je vyjadrená aj v prvostupňovom rozhodnutí orgánu verejnej správy v podmienke č. 4 a za tým účelom sa osobitné rozhodnutie orgánu ochrany prírody nevyžaduje. Osobitné rozhodnutie orgánu ochrany prírody sa vyžaduje len pri činnostiach uvedených ust. § 13 ods. 2 citovaného zákona, o ktoré však v tejto veci nejde, a nie podľa ust. § 13 ods. 3 citovaného zákona, ktorý je v tejto veci aplikovaný. Z tohto dôvodu vyhodnotil krajský

súd túto námietku žalobcu za irelevantnú.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu

13. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca kasačnú sťažnosť. Navrhoval, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec žalovanému vráti na ďalšie konanie. Žalobca v dôvodoch kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP).

14. Nesprávne právne posúdenie podľa žalobcu spočíva v tom, že krajský súd dospel k záveru, že pre povolenie činnosti v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000 postačuje predpoklad neexistencie významných negatívnych účinkov, ale pre povolenie takejto činnosti je nevyhnutné, aby na základe potrebného dokazovania bolo nesporné, že takéto účinky nenastanú.

15. Žalobca poukázal na argumentáciu krajského súdu, v zmysle ktorej súd posúdil vec tak, že uzavrel, že odborné stanovisko Okresného úradu Bratislava, Odboru starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia sp. zn. OU-BA-OSZP1-2015/7767-KTP zo dňa 12.1.2015 konštatovalo, že umiestnenie 226 plávajúcich zariadení nebude mať pravdepodobne významný vplyv na predmet ochrany uvedeného územia NATURA 2000 z dôvodov, že likvidácia a poškodenie biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany v CHÚV Dunajské luhy predstavuje 0,06% jeho plochy, úbytok hniezdiacich, zimujúcich a migrujúcich druhov je malý a činnosť nepredstavuje zásah do jadrových území hniezdenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Žalobca namietal, že už v žalobe poukázal na to, že v tom istom stanovisku ŠOP SR zo dňa 4.12.2014, ktoré bolo podkladom pre vydanie odborného stanoviska orgánu ochrany prírody sa uvádza, že v danom území bol zaznamenaný celý rad negatívnych činností a zničenie chránených biotopov spolu na rozlohe približne 3,5 ha, a že podľa tohto stanoviska má prevádzka plávajúcich zariadení preukázateľne negatívny vplyv na predmet ochrany.

16. Žalobca vyslovil presvedčenie o tom, že názor krajského súdu, že na týchto podkladoch možno postaviť záver o vylúčení významných negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti a povoliť navrhovanú činnosť nie je správnym právnym posúdením veci a je v rozpore nielen s ust. § 28 ods. 4, 5 zákona o ochrane prírody a krajiny, § 5 ods. 1, § 25, § 122 Správneho súdneho poriadku a § 16 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako i čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 92/43/EHS z 21.5.1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ale rozhodnutiami Súdneho dvora (Veľkej komory) vo veciach C-127/02 Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-258/11 Peter Sweetman a iní/An Bord Pleanála.

17. Žalobca poukázal na to, že z citovaných rozhodnutí Súdneho dvora EÚ vyplýva celkom jednoznačne, že povoliť činnosť v území NATURA 2000 možno len vtedy, ak možno nadobudnúť istotu, a to na základe najvýznamnejších vedeckých poznatkov, že činnosť nebude mať významný vplyv na predmet ochrany územia NATURA 2000. Interpretácia čl. 6 ods. 3 Smernice o biotopoch (priamo uplatniteľného) osvojená si krajským súdom stojí však v opozícii s týmto názorom. Zatiaľ čo Súdny dvor EÚ poskytol výklad, že činnosť možno povoliť len pri istote neexistencie významných negatívnych účinkov na predmet ochrany, krajský súd svoje rozhodnutie založil na názore, že postačuje pravdepodobnosť neexistencie významného vplyvu na predmet ochrany.

18. Za podstatnú otázku pre rozhodnutie súdu považoval žalobca to, či rozhodnutie správnych orgánov je v súlade s čl. 6 ods. 3 Smernice o biotopoch. Považoval za zrejmé, že umiestnenie plávajúceho zariadenia, (v skutočnosti sa jedná o 226 plávajúcich zariadení) je plán, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality NATURA 2000, ani nie je pre ňu potrebný. V takomto prípade vplyv uvedeného plánu podlieha primeranému odhadu dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality, a to tak samostatne alebo v spojení s inými plánmi (teda komplex 226 plávajúcich zariadení). Nesporným je aj to, že

označené znenie Smernice o biotopoch umožňuje súhlasiť s takýmto plánom iba po presvedčení, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality.

19. Žalobca citujúc čl. 3 ods. 1 Smernice o biotopoch ako i čl. 18 ods. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva v spojitosti už so zrušenou Smernicou 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva, čl. 3, čl. 4 ods. 1, čl. 7 ods. 2 až 5, navrhol, aby kasačný súd v súlade s ust. § 452 ods. 1 v spojení s ust. § 100 ods. 1 písm. c) SSP konanie prerušil a podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie. Navrhoval, aby kasačný súd požiadal o výklad čl. 6 ods. 3 Smernice o biotopoch.

20. Žalobca záverom uviedol, že pokiaľ sa kasačný súd rozhodne nepredložiť návrh na začatie prejudiciálneho konania Súdnemu dvoru Európskej únie navrhuje, aby jeho kasačnej sťažnosti vyhovel, keďže považoval za nesporné, že rozhodnutie krajského súdu je založené na nesprávnom výklade práva Európskej únie, ktoré je v rozpore s posúdením tej istej otázky Súdny dvorom Európskej únie.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobcu

21. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril písomným podaním doručeným správne súdu dňa 25.7.2019. Stotožnil sa s názorom krajského súdu a navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť v celom rozsahu zamietol.

22. Žalovaný v dôvodoch vyjadrenia zdôraznil, že umiestnenie plávajúceho zariadenia nemá negatívny vplyv na poškodzovanie prírody a nezasahuje nepriaznivo do vtáčieho územia. Negatívny vplyv môže mať nevhodné správanie a činnosť spôsobená ľudským faktorom, čo je však eliminované práve stanovenými podmienkami a opatreniami, ktoré je prevádzkovateľ plávajúceho zariadenia povinný dodržiavať.

23. Žalobca podľa názoru žalovaného v kasačnej sťažnosti neuviedol žiadne nové právne skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by preukazovali porušenie platných právnych predpisov zo strany prvostupňového správneho orgánu ani odvolacieho orgánu a ktoré by neboli už riešené v odvolacom konaní, v žalobe sp. zn. 5S 308/2015-27. Z uvedených dôvodov trval žalovaný na tom, že obe rozhodnutia boli vydané na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu, sú zákonné a majú predpísané náležitosti.

24. Žalovaný poukázal tiež na to, že podľa stanoviska ŠOP SR BB č. ŠOP SR/4563/2014 zo dňa 04.12.2014 je predmetné územie zaradené do návrhu doplnenia chránených území NATURA 2000 ako rozšírenia územia európskeho významu Bratislavské luhy SKVEV0064 (zatiaľ nie je jeho súčasťou) a k dnešnému dňu nie je zrejme či návrh bude schválený a územie zaradené do NATURA 2000. Taktiež skonštatoval, že na základe verejne dostupných informácií sa bude predmetnou lokalitou realizovať výstavba diaľnice D4, na ktorú je vydané územné rozhodnutie č. OU-BA-OVBP2-2014/58427/KAZ zo dňa 29.10.2014 a ktoré bolo potvrdené rozhodnutím č. 27910/2014/B625-SV/77117/Hia zo dňa 17.12.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.01.2015 na stavbu „Diaľnica D4 Bratislava, Jarovce - Ivanka sever“. Nevyhnutnou súčasťou stavby „Diaľnica D4 Bratislava, Jarovce - Ivanka Sever“ sú kompenzačné opatrenia, ktorými sa primerane nahradí negatívny vplyv stavby na územia NATURA 2000.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podanej kasačnej sťažnosti žalobcu (§ 453 ods. 1 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia

pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

26. Predmetom prieskumného konania kasačného súdu bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/68/2018-82 zo dňa 18.4.2019, ktorým krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu.

27. Kasačný súd pred samotným pristúpením k preskúmaniu dôvodnosti kasačných námietok žalobcu zameral svoju pozornosť na vyriešenie otázky prípustnosti prieskumu predmetného správneho rozhodnutia a to z dôvodu, že rozhodnutie správneho orgánu o vydaní súhlasu žiadateľke na státie plávajúceho zariadenia „hausboat“ evidenčné číslo F. na Jarovskom ramene rieky Dunaj na polohe č. XX vyviazaného na pozemku C-KN s parc. č. XXXX/X v katastrálnom území E. bolo vydané na dobu určitú a to do 5.5.2019, ktorá v čase podania kasačnej sťažnosti už uplynula. Krajský súd rozhodol vo veci rozsudkom dňa 18. apríla 2019, pričom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.5.2019. Proti rozhodnutiu krajského súdu bola prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca, ktorú žalobca podal dňa 1.7.2019. Platnosť administratívneho rozhodnutia teda uplynula v čase doručovania rozsudku krajského súdu avšak tým, že krajský súd rozhodol ešte v čase jeho platnosti pristúpil kasačný súd z dôvodu ochrany práv či právom chránených záujmov žalobcu k preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia krajského súdu v rozsahu kasačných námietok.

28. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

29. Predmetom preskumavacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného č.: OU-BA-OOP3-2015/082195-NMT zo dňa 28.09.2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia č. OU-BA-OSZP3-2015/48994-8/POS zo dňa 20.07.2015 o vydaní súhlasu podľa ust. § 68 písm. w/ zákona č. 543/2002 Z. z.

30. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

31. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia

alebo na rozhodnutie vo veci (§ 119 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej veci sa zásadne obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné najmä s ohľadom na prameň, z ktorých pochádzajú, alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania, a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis. Zákonnosť postupu správny súd skúma na základe rovnakých kritérií ako zákonnosť rozhodnutí.

32. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v druhej časti prvej hlavy a v tretej časti prvej hlavy Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, napadnutého žalobou, vykonal náležite v zmysle platnej právnej úpravy zákona č. 543/2002 Z. z., v spojení s právnou úpravou ustanovenou v Správnom poriadku a svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, aj náležite odôvodnil.

33. Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaní im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako krajský súd o nedôvodnosti žaloby. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s námietkami žalobcu uvedenými v kasačnej sťažnosti a s príhľadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. Kasačný súd na zdôraznenie správnosti a zákonnosti rozsudku správneho súdu uvádza nasledovné.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

34. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

35. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

36. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

37. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a

výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

38. V danej súvislosti kasačný súd dáva tiež do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd uvádza: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“.

39. Zákon č. 543/2002 Z. z. upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom dlhodobu zabezpečiť zachovanie prírodnej rovnováhy a ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života, prírodných hodnôt a krás a utvárať podmienky na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a na poskytovanie ekosystémových služieb, berúc do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne potreby, ako aj regionálne a miestne pomery (§ 1).

40. Samotný návrh zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny bol Ministerstvom životného prostredia SR vypracovaný tak, aby bol v úplnom súlade s predpismi Európskej únie, najmä so Smernicou Rady č. 92/43/EHS o ochrane prírodných stanovišť voľne žijúcich živočíchov a rastlín v znení č. 97/62/EHS (ďalej len "smernica o biotopoch"), ktorá sa stala základným prostriedkom na ochranu druhov fauny a flóry a ich stanovišť; táto smernica stanovila širokú základňu na zachovanie biologickej rozmanitosti pomocou zachovania prírodných stanovišť a divožijúcej fauny a flóry. Prebraná bola zo smernice o biotopoch povinnosť posudzovania všetkých činností, ktoré priamo nesúvisia s ochranou území patriacich do európskej sústavy chránených území alebo nie sú pre starostlivosť o ne nevyhnutné, ale pravdepodobne by mohli mať na dané územie vplyv. Povoľenie na požadovanú činnosť vydáva príslušný orgán štátnej správy len na základe výsledkov posudzovania, a to len v tom prípade, ak požadovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv na stav chráneného územia a ničím neovplyvní jeho vývoj.

41. Prijatím čiastkovej úpravy zákona o ochrane prírody a krajiny, ktorý bol novelizovaný zákona č. 117/2010 Z. z. bola potreba predísť podaniu žaloby na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev proti Slovenskej republike, podanie ktorej hrozilo v prípade, ak by nebola bezprostredne prijatá právna úprava reflektujúca výhrady Komisie Európskych spoločenstiev (ďalej len "Komisia") uplatnené v konaniach č. 2006/2141 a č. 2006/2153 o porušení Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev podľa článku 226

vedených proti Slovenskej republike. Výhrady Komisie sa vzťahovali k nesprávnej a/alebo neúplnej transpozícii smernice Rady 92/43/EHS z 23. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len "smernica o biotopoch") a smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (ďalej len "smernica o vtákoch"). Boli upravené tie ustanovenia zákona, ktoré sú priamo dotknuté alebo ktoré vecne súvisia s výhradami Komisie k nesprávnej a/alebo neúplnej transpozícii smernice o vtákoch a smernice o biotopoch, a to v rozsahu, v akom Komisia neakceptovala vysvetlenie Slovenskej republiky, prípadne kde ide o transpozičný deficit. Nakoľko výhrada Komisie k čl. 6 smernice o biotopoch vecne súvisela s ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bolo potrebné vykonať právnu úpravu aj v tomto zákone. Právna úprava reagovala na výhrady Komisie vzťahujúce sa k nesprávnej a/alebo neúplnej transpozícii článkov 4, 5, 6, 9, 10 a 11 smernice o vtákoch a článkov 1, 4, 5, 6, 12, 13, 16 smernice o biotopoch. Jednou z ďalších noviel zákona o ochrane prírody a krajiny zákonom č. 506/2013 Z. z. sa o. i. určil postup pre stanovenie vyššieho verejného záujmu v súlade s článkom 6 smernice o biotopoch.

42. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal nesprávne právne posúdenie zo strany krajského súdu. Nesúhlasil s názorom krajského súdu o tom, že pre povolenie činnosti v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000 postačuje predpoklad neexistencie významných negatívnych účinkov. Taktiež nesúhlasil s tým, že tento záver krajského súdu možno postaviť na podkladoch rozhodnutia a to odbornom stanovisku Okresného úradu Bratislava, Odboru starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia OU-BA-OSZP1-2015/7767-KTP zo dňa 12.1.2015 vydaného na podklade stanoviska Štátnej ochrany prírody SR zo dňa 4.12.2014, kde bolo konštatované, že umiestnenie 226 plávajúcich zariadení nebude mať pravdepodobne významný vplyv na predmet ochrany uvedeného územia NATURA 2000. Žalobca mal za to, že záver o vylúčení negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti a povoliť navrhovanú činnosť je v rozpore s ust. § 28 ods. 4, 5 zákona o ochrane prírody a krajiny ako i čl. 6 ods. 1 Smernice o biotopoch.

43. Podľa čl. 6 ods. 3 Smernice o biotopoch, akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.

44. Podľa čl. 6 ods. 4 Smernice, ak sa aj napriek negatívnej odhadu dosahov na lokalitu a pri neexistencii alternatívnych riešení plán alebo projekt musí realizovať z dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej a ekonomickej povahy, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že celková koherencia sústavy Natura 2000 bude ochránená. O prijatých kompenzačných opatreniach informuje Komisiu.

45. Podľa ust. § 28 ods. 1 až 5 zákona č. 543/2002 Z. z. (1) Chránené vtáčie územia, chránené územia európskeho významu a zóny chránených území podľa § 27 ods. 9 sú súčasťou európskej sústavy chránených území, ktorej cieľom je zabezpečiť priaznivý stav ochrany biotopov európskeho významu a priaznivý stav ochrany druhov európskeho významu v ich prirodzenom areáli.

(2) Akýkoľvek plán (64a) alebo projekt, (64b) ktorý priamo nesúvisí so starostlivosťou o územie patriace do európskej sústavy chránených území, navrhované chránené vtáčie územie alebo územie európskeho významu (ďalej len "územie sústavy chránených území") alebo nie je pre starostlivosť oň potrebný, ale ktorý pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na toto územie významný vplyv, podlieha hodnoteniu jeho vplyvov na takéto územie z hľadiska cieľov jeho ochrany.

(3) Každý, kto zamýšľa uskutočniť plán alebo projekt podľa odseku 2 (ďalej len "navrhovateľ"), je povinný predložiť návrh plánu alebo projektu na posúdenie orgánu ochrany prírody. Táto povinnosť sa nevzťahuje na plány alebo projekty, ktoré sú predmetom posudzovania vplyvov podľa osobitného

predpisu. 64)

(4) Okresný úrad v sídle kraja vydá k návrhu plánu alebo projektu podľa odseku 3 odborné stanovisko k možnosti jeho významného vplyvu na územie sústavy chránených území. Ak sa plán alebo projekt má uskutočniť na území viacerých krajov, odborné stanovisko vydá ten okresný úrad v sídle kraja, na území ktorého sa má uskutočniť najväčšia časť plánu alebo projektu. Odborné stanovisko môže vydať aj ministerstvo alebo okresný úrad v sídle kraja z vlastného podnetu, ak podnet na jeho vydanie bol zistený počas konania o vydanie výnimky, súhlasu alebo vyjadrenia podľa tohto zákona. Ak podľa odborného stanoviska plán alebo projekt môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na toto územie, je predmetom posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu.64)

(5) Plán alebo projekt možno schváliť alebo povoliť, len ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu 64) preukáže, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu územia sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany (ďalej len "nepriaznivý vplyv na integritu územia").

46. Vychádzajúc z citovaných ustanovení je zrejmé, že aj napriek skutočnosti, že členské štáty si pri transpozícii smernice zachovávajú určitú mieru diskrečnej právomoci a sú viazané iba cieľom preberanej smernice v danom prípade priama aplikácia ustanovení smernice (najmä čl. 6 ods. 3, ktorého priameho účinku sa žalobca dovoľáva) nie je potrebná vzhľadom na vnútroštátnu úpravu v právnom predpise, do ktorého bola smernica prebratá (§ 28 zákona o ochrane prírody a krajiny). Z ustanovenia § 28 zákona o ochrane prírody vyplýva, že pre uplatnenie povinnosti vykonať hodnotenie vplyvov plánov alebo projektov na územie sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany, teda primerané hodnotenie významnosti vplyvov plánov alebo projektov na takéto územie, je skutočnosť, že daný plán alebo projekt pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na toto územie významný vplyv. To, či dotknutý plán alebo projekt pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na toto územie významný vplyv alebo takéto vplyv mať nebude, sa preukazuje odborným stanoviskom podľa odseku 4. Pokiaľ sa v odbornom stanovisku vydanom podľa odseku 4 preukáže, že dotknutý plán alebo projekt, pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie sústavy chránených území významný vplyv, je povinne predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie sa zaoberať v konaní vedenom podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého súčasťou je primerané hodnotenie významnosti vplyvov plánov alebo projektov na takéto územie, v rámci ktorého sa skúma vplyv na integritu tohto územia.

47. V danom prípade bolo vykonané tzv. primerané posúdenie (čl. 6 ods. 3), ako jedným z troch nástrojov vyžadovaných smernicou o biotopoch na ochranu sústavy Natura 2000. V zisťovacom konaní (tzv. screeningu) je cieľom zistiť, či je predpoklad, že plán alebo projekt bude mať samostatne, alebo v kombinácii s inými plánmi alebo projektmi významný vplyv na územia sústavy Natura 2000. V rámci zisťovacieho konania bolo zistené, že predmetná činnosť - umiestnenie 226 hausboatov v Jaroveckom ramene - nebude mať pravdepodobne vplyv na predmet ochrany uvedeného územia NATURA 2000 z dôvodu, že likvidácia a poškodenie biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Dunajské luhy na ploche 10 ha predstavuje 0,06% jeho plochy, úbytok hniezdiacich, zimujúcich a migrujúcich druhov je malý, a činnosť nepredstavuje zásah do jadrových území hniezdenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Pokiaľ teda bolo zistené, že plán alebo projekt pravdepodobne nebude mať významný vplyv na danú lokalitu, či už samostatne alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, môže byť schválený bez ďalšieho posudzovania. Preto neexistencia významných negatívnych účinkov na predmet ochrany postačuje na to, aby správny orgán vydal súhlas podľa ust. § 68 písm. w) zákona o ochrane prírody a krajiny a teda záver krajského súdu bol správny.

48. Kasačný súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že v predmetnej veci povoliť činnosť na území NATURA 2000 možno len vtedy, ak možno nadobudnúť istotu, a to na základe najvýznamnejších vedeckých poznatkov, že činnosť nebude mať významný vplyv na predmet ochrany územia NATURA 2000 a to z toho dôvodu, že na základe výsledku zisťovacieho konania (tzv. screeningu) podľa ust. § 28 zákona o ochrane prírody bolo zistené, na podkladoch rozhodnutia v správnom konaní o udelení súhlasu, že plán alebo projekt pravdepodobne nebude mať významný vplyv na danú lokalitu, preto nebolo

potrebné vypracovať primerané posúdenie (Ak je plán alebo projekt predmetom posudzovania podľa zákona EIA/SEA, primerané posúdenie sa vypracuje na základe stanoviska orgánu ochrany prírody.) Pokiaľ by sa však zistilo, že existuje akákoľvek pochybnosť, čo v danej veci nebolo preukázané, bolo by potrebné vykonať primerané posúdenie (odhad), aby bolo možné tieto vplyvy preštudovať. Uvedené vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EU vo veci Waddenzee (C-127/02, v ktorom dospel k záveru, že „pre spustenie mechanizmu ochrany prírody podľa článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch sa nepredpokladá, ako to inak vyplýva aj z publikácie Komisie s názvom “Starostlivosť o lokalitu Natura 2000 - Ustanovenia článku 6 smernice 92/43/EHS o biotopoch,,, istota, že plány alebo projekty predmetnú lokalitu významne ovplyvnia, ale postačuje len pravdepodobnosť, že plán alebo projekt má takýto vplyv. Pri pochybnostiach o existencii významného vplyvu je potrebné pristúpiť k takému odhadu, ktorý umožňuje účinne vylúčiť, aby boli povolené plány alebo projekty, ktoré nepriaznivo ovplyvnia integritu príslušnej lokality, a rovnako prispieva k tomu, aby v súlade s tretím odôvodnením a s článkom 2 ods. 1 smernice o biotopoch bol dosiahnutý hlavný cieľ tejto smernice, a síce zachovať biologickú rozmanitosť ochranou prirodzených biotopov, voľne žijúcich zvierat a rastlín.“ Toto primerané posúdenie by malo v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora (komisia /Taliansko, C-304/05) ..“obsahovať úplné, presné a definitívne závery, ktoré by mohli odstrániť akúkoľvek dôvodnú vedeckú pochybnosť, pokiaľ ide o následky prác plánovaných na dotknutom území“. Ak je záverom primeraného posúdenia konštatovanie, že plán alebo projekt môže mať nepriaznivý vplyv na integritu územia sústavy Natura 2000 (čo znamená významný negatívny vplyv minimálne na jeden predmet ochrany takého územia), je možné plán alebo projekt realizovať len z dôvodov vyššieho verejného záujmu, t. j. aplikovať postup v zmysle čl. 6.4 smernice o biotopoch. Pokiaľ z primeraného posúdenia (podľa článku 6.3 smernice o biotopoch) vyplynie, že samostatne alebo v kombinácii s inými plánmi alebo projektmi nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu územia sústavy Natura 2000, plán alebo projekt možno schváliť. (V našich podmienkach sa zisťuje podľa ust. § 28 ods. 4 podľa posudzovaní vplyvov podľa EIA). Vzhľadom na uvedené vyhodnotil kasačný súd kasačnú námietku žalobcu o nesprávnom právnom posúdení krajským súdom za nedôvodnú.

49. Žalobca v kasačnej sťažnosti navrhol kasačnému súdu, aby sa obrátil na Súdny dvor Európskej únie s návrhom na začatie prejudiciálneho konania o výklad čl. 6 ods. 3 Smernice o biotopoch; či možno čl. 6 ods. 3 Smernice o biotopoch vykladať tak, že primeraným odhadom dosahov plánu na danú lokalitu z hľadiska cieľov jej ochrany je stanovisko odbornej organizácie ochrany prírody, ktoré konštatuje, že takýto plán - umiestnenie plávajúcich zariadení v lokalite NATURA 2000, pravdepodobne nebude mať vplyv na predmet ochrany lokality, za súčasného konštatovania, že v danej lokalite bol zaznamenaný celý rad negatívnych činností a konštatovania, že prevádzka plávajúcich zariadení má preukázateľne negatívny vplyv na predmet ochrany, a za súčasného konštatovania, že v dotknutom území došlo k ničeniu biotopov, vhodných na hniezdenie druhov, na ochranu ktorých bola lokalita vyhlásená za chránenú a dlhodobo zníženej frekvencie výskytu plachých druhov a zníženej početnosti zimujúcich druhov vodných vtákov. Či možno čl. 6 ods. 3 Smernice o biotopoch vykladať tak, že dôvodom pre udelenie súhlasu s plánom v lokalite NATURA 2000, je konštatovanie, že likvidácia takýchto zariadení, ku ktorej by muselo dôjsť v prípade, že by súhlas nebol daný, by mohla spôsobiť výraznejšie negatívne dôsledky, ako ich zotrvanie.

50. Kasačný súd dospel k záveru, že úprava stanovená v čl. 6 ods. 3 Smernice o biotopoch je jednoznačná a správne orgány v preskúmaných rozhodnutiach rozhodli v súlade so zákonom o ochrane prírody a krajiny ako i čl. 6 Smernice o biotopoch, a preto nie je potrebné obracať sa s prejudiciálnou otázkou na Súdny dvor Európskej únie. Toto posúdenie bol kasačný súd spôsobilý uskutočniť sám, na základe už existujúcej konštantnej judikatúry Súdneho dvora EÚ, bez potreby predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru EÚ, keď toto jeho posúdenie a zhodnotenie neexistencie potreby zahájiť prejudiciálne konanie je plne v súlade s doktrínou acte éclairé, ako aj s doktrínou acte claire, ktoré stanovujú výnimky z povinnosti predkladania predbežných otázok Súdnemu dvoru EÚ. Doktrína acte éclairé (konanie objasnené alebo konanie už rozsúdené) je pritom založená na koherencii a vnútornej konzistencii judikatúry Súdneho dvora EÚ, teda na konštantnej judikatúre, judikatúre ustálenej, nemeniacej sa v čase. Predstavuje snahu o to, aby sa neodpovedalo na už zodpovedané a neriešili sa „problémy“, ktoré už problémami v dôsledku existencie konštantnej judikatúry vlastne nie sú. Doktrína

acte claire (konanie jasné alebo konanie zrozumiteľné) je potom založená na postuláte, že začatie konania o predbežnej otázke nie je potrebné v prípadoch, keď sú výklad a aplikácia únieho práva natoľko zrejmé, že nie je potrebné obracať sa s predbežnou otázkou na Súdny dvor EÚ. Uvedené podporuje i fakt, že Európska únia vydala k interpretácii článkov 6 ods. 3 a 6 ods. 4 smernice o biotopoch dokumenty. Konkrétne sú to Starostlivosť o územia Natura 2000 (Ustanovenia článku 6 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, EK, apríl 2000), Hodnotenie plánov a projektov významne ovplyvňujúcich lokality sústavy Natura 2000 (Metodická príručka k ustanoveniam článkov 6(3) a 6(4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, EK, Riaditeľstvo pre životné prostredie, november 2001) a Usmernenie týkajúce sa článku 6 ods.4 „smernice 92/43/EHS o biotopoch“ (Guidance document on Article 6(4) of the Habitats Directive 92/43/EEC (január 2007, revízia 2012)). Vzhľadom na uvedené skutočnosti kasačný súd návrh žalobcu na prerušenie konania podľa ust. § 100 ods. 1 písm. c) SSP zamietol.

51. Vychádzajúc zo skutkových okolností posudzovaného prípadu, poukazom na právne závery uvedené vyššie, najvyšší súd v danej veci považoval námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu o nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom podľa § 440 písm. g) SSP za nedôvodné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu a jeho súladnosť so zákonom. Kasačný súd z uvedených dôvodov kasačnej sťažnosti žalobcu nevyhovel. Kasačnú sťažnosť žalobcu podanú proti napadnutému rozsudku krajského súdu podľa § 461 SSP zamietol.

52. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi (žalobcovi), ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal z dôvodu, že to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP). Zúčastnenej osobe na konaní náhradu trov tohto konania nepriznal z dôvodu, že jej žiadne trovy plnením uloženej povinnosti súdom nevznikli (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 169 SSP).

53. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.